Ф 03-63

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький фаховий коледж
Національного університету «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи
_____ Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«31» 08 2026 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Митна справа»
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)
освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»
(назва освітньо-професійної програми)

Всього годин:	120
Аудиторних годин:	57
Екзамен (номер семестру):	-
Залік (номер семестру):	7

Кривий Ріг
2026

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Митна справа»

складена на основі навчального плану НБ(ТП)-20/03.12-073/24,

затвердженого «30» 05 2024 р.

Навчальну програму склав
_____ Наталя КРАВЧУК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«26» 08 2026 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури,

протокол № 13 від «26» 08 2026 р.

Голова циклової комісії
_____ Надія СМИРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«26» 08 2026 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури

спеціальності 073 «Менеджмент»,

протокол № 13 від «26» 08 2026 р.

Голова випускової циклової комісії
_____ Надія СМИРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«26» 08 2026 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні відділення транспортних технологій,

протокол № 13 від «27» 08 2026 р.

Завідувач відділення
_____ Наталя КРАВЧУК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2026 р.

ЗМІСТ

1	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.1	Мета вивчення навчальної дисципліни	4
1.2	Заплановані результати навчання	4
1.3	Міждисциплінарні зв’язки навчальної дисципліни	5
1.4	Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань	5
1.5	Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення	5
2	ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
4	РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
4.1	Основна та допоміжна література	6
4.2	Інформаційні ресурси Інтернет	7

1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «Митна справа» спрямована на надання здобувачам освіти знань, обов'язкових для того, щоб мати всебічне бачення теоретичних та практичних аспектів ведення митної справи в державі. Навчальний курс розкриває сучасні тенденції розвитку митної діяльності, організації митної інфраструктури, оподаткування митних відносин, митних взаємовідносин.

Метою викладання дисципліни «Митна справа» є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ формування митної справи в державі, вивчення інструментів митної політики, основних тарифних та нетарифних інструментів, що застосовуються державою для регулювання зовнішніх товаропотоків, засвоєння форм організації та здійснення митного контролю й умов митного оформлення, вивчення особливостей переміщення товарів через митний кордон України

Перелік компетентностей та програмних результатів (за освітньо-професійною програмою):

- загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, і громадянина в Україні;.
-ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
-ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
-ЗК-8. Навики використання інформаційних і комунікативних технологій;
-ЗК-11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
-ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
-ЗК-13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

- фахові компетентності:

- ФК-1. Здатність визначати та описувати характеристики організації;
- ФК-6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо;
- ФК-10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
- ФК-11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- ФК-12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
- ФК-14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності;
- ФК-15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

- програмні результати навчання:

- ПРН-1. Знати свої права і обовязки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПРН-4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- ПРН-11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН-15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та мультикультурності.

1.2 Заплановані результати навчання

Знати:

- теоретичну та методологічну базу, відповідну фахову термінологію, необхідну для оволодіння практикою ведення митної справи.

Вміти:

- оперувати інструментарієм регулювання зовнішньоекономічної діяльності та виконання митних процедур;

- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та мультикультурності;
- визначати функції та завдання основних елементів транспортної системи, регулювати діяльність транспорту в процесі організації перевезень, спираючись на основні положення національного та міжнародного регулювання.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Митна справа» вивчається на основі дисциплін «Міжнародні транспортні перевезення», «Транспортно-експедиційна діяльність», «Тарифи і тарифні системи», «Митні операції», «Основи туристичного бізнесу» і є базою для проходження переддипломної (виробничої) практики, виконання кваліфікаційної роботи.

1.4. Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань

Викладання тем дисципліни проводиться у вигляді надання лекційного матеріалу з послідуючим закріпленням навчального матеріалу на практичних заняттях шляхом формування здобувачами вищої освіти власних суджень щодо проблемних питань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється на практичних заняттях, на основі чого виставляється проміжний контроль, що є основою допуску до екзамену з дисципліни.

Для організації самостійної роботи здобувача вищої освіти передбачені методичні вказівки до самостійної роботи, які містять перелік завдань для контролю знань. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки конспектів та виконаних завдань.

1.5. Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення

Під час викладання дисципліни застосовується мультимедійне обладнання.

Для засвоєння здобувачами вищої освіти лекційного матеріалу та практичних завдань при викладанні дисципліни застосовуються інтернет-додатки Google Classroom, Google Meet.

2 ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ розділів	Назва розділів	Обсяг навчальних занять, год.				
		Всього	Аудиторні, год.			Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
1	2	3	4	5	6	7
1	Загальні положення митної справи	24	10	4	-	10
2	Митне оформлення зовнішньоекономічних операцій	96	28	15	-	53
Всього за навчальною дисципліною		120	38	19	-	63

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1 Загальні положення митної справи

Теми розділу 1. Поняття і принципи здійснення митної справи. Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Функціонування митно-тарифної системи України. Наслідки функціонування механізму тарифного регулювання.

Розділ 2 Митне оформлення зовнішньоекономічних операцій

Теми розділу 2. Система митного оподаткування. Система митних режимів. Система митного оформлення. Митний контроль. Аспекти створення та функціонування «сухих портів». Відповідальність за порушення митних правил. Інтегрування митно-тарифної системи. України до світової системи господарювання.

4 РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Берестов І.В., Куценко М.Ю., Пестременко-Скрипка О.С. та ін., Основи митної справи на транспорті: Навч. посібник – Харків: УкрДУЗТ, 2025. – Ч. 1. – 137 с.
2. Борса В.В., Гребельник О.П., Ємець А.В. [та ін.]; за ред.: Гребельника О.П., Розвиток митної політики України в контексті реалізації економічної функції держави : монографія / УДФСУ. – Ірпінь: ВПЦ УДФСУ, 2021. – 266 с. – (Серія «Податкова та митна справа України», т. 170).
3. Гребельник О.П., Микитенко Т.В., Сушкова О.Є. [та ін.], Митна справа: практикум / за заг. ред. О.П. Гребельника; Ун-т держ. фіскал. служби України. – Ірпінь: ВПЦ УДФСУ, 2021. – 228 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 168).
4. Іванова Т.В. Митна справа: Збірник завдань [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 74 с.
5. Кормич Б.А., Аверочкіна Т.В., Міжнародне митне право: навч.-метод. посібник, Нац. ун-т. «Одес. юрид. акад.». – Одеса: Фенікс, 2024. – 144 с.
6. Паливода А.В. Правила перетинання державного кордону України: збірник нормативно-правових актів: чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 11 травня 2026 р.: офіц. текст. – К.: Паливода А.В., 2026. – 76 с.

Допоміжна література:

1. Актуальні проблеми здійснення митної справи в Україні: монографія / Державний податковий університет. – Одеса: Олді+, 2023. – 292 с.
2. Закон України від 5 квітня 2001 року «Про митний тариф України» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2371-14#Text
3. Закон України від 5 лютого 1992 року «Про єдиний митний тариф» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2097-12#Text
4. Закон України від 27 червня 1997 року «Про податок на додану вартість» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168/97-%D0%B2%D1%80#Text
5. Конституція України - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text
6. Митний кодекс України. Офіційний текст. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 668 с
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 р. «Про допущення товарів до переміщення через митний кордон України у режимі тимчасового ввезення / вивезення» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1855-2002-%D0%BF#Text
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 р. «Про затвердження Порядку визначення країни походження товару, що переміщується через митний кордон України» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-2002-%D0%BF#Text
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 р. «Про перелік відомостей, що оголошуються громадянами за встановленою формою у разі переміщення ними через митний кордон України товарів та інших предметів» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/748-97-%D0%BF#Text

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002 р. «Деякі питання здійснення митного контролю товарів та інших предметів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1948-2002-%D0%BF#Text
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002 р. «Про затвердження Порядку створення зон митного контролю та їх функціонування і порядку надання дозволу на розміщення у зонах митного контролю споруд та об'єктів інфраструктури, що належать іншим, ніж митні, органам державної влади, які здійснюють контроль під час переміщення товарів через митний кордон України» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1947-2002-%D0%BF#Text
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 1997 р. «Про затвердження Положення про вантажну митну декларацію» - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/574-97-%D0%BF#Text

4.2. Інформаційні ресурси Інтернет

1. Стандарт вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронний ресурс: http://kk.nau.edu.ua/article/2862